

Program Muzeum Regionalnego w Jarocinie
01.01.2020 - 31.12.2024
MUZEUM DLA REGIONU

Wstęp

Program działalności Muzeum Regionalnego w Jarocinie obejmuje plan działań i zasady do jakich działania te będą się odnosiły w okresie najbliższych pięciu lat tj. od początku stycznia 2020 roku do końca grudnia roku 2024. Program wpisuje się w proces rozwojowy placówki jakiego od 2014 roku, od momentu otwarcia Spichlerza Polskiego Rocka, podlega. Kluczowe dla tego procesu będzie przeniesienie siedziby muzeum do Pałacu Radolińskich. Celem programu jest pełne wykorzystanie szans jakie w związku z tym otwierają się przed muzeum. Oparcia na nich projektów rozwojowych, programów kulturalnych i edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Jarocina i powiatu jarocińskiego, a także aktywizacja wyjątkowej w skali ogólnopolskiej placówki prowadzonej przez muzeum: Spichlerza Polskiego Rocka.

Program odwołuje się do współczesnego rozumienia koncepcji „muzeum dla regionu”. Akcentuje perspektywę ogólnopolską w zakresie działalności wystawienniczej i upowszechnieniowej oraz włączenie społecznie muzeum poprzez aktywność edukacyjną, kulturalną i kolekcjonerską na poziomie lokalnym.

I. Podstawowe informacje o muzeum

Muzeum jest samorządową instytucją kultury, której organizatorem jest miasto i gmina Jarocin. Przechowuje, prezentuje i udostępniania pamięć o dalekiej i bliskiej historii, kulturze materialnej, tradycji ludowej i kulturze muzycznej związanej z terenami historycznej Ziemi Jarocińskiej, ze szczególnym uwzględnieniem miasta Jarocin i jego wkładu w rozwój alternatywnego ruchu muzycznego w drugiej połowie dwudziestego wieku w Polsce.

Siedzibą muzeum jest ratusz. W ratuszu zajmuje przystosowane do tego celu pomieszczenia dawnego strychu. W gestii muzeum znajdują się ponadto:

- Spichlerz Polskiego Rocka – budynek mieszczący multimedialną ekspozycję poświęconą historii polskiej muzyki rockowej, zwłaszcza historii Festiwalu w Jarocinie.

- Pałac Radolińskich – przeznaczony na główną siedzibę muzeum, którego przestrzeń muzeum dzieli z biblioteką gminną oraz szkołą muzyczną; znajduje się tu również schronisko młodzieżowe prowadzone przez muzeum.

- Skarbczyk, w którym prowadzona jest działalność wystawiennicza oraz stanowi ono miejsce spotkań miejscowych organizacji i stowarzyszeń, przy czym ostatnio wykorzystywany jest głównie do tych drugich działań.

Muzeum gromadzi zbiory z zakresu archeologii, etnografii, historii, sztuki i muzyki, dla których prowadzi księgi inwentarzowe. Zbiory powiększane są dzięki zakupom i darom w liczbie kilkudziesięciu numerów inwentarzowych rocznie. Ponadto prowadzi specjalistyczną bibliotekę, w której znajdują się książki, czasopisma oraz regionalne druki ulotne. Dynamika powiększania zbiorów bibliotecznych oscyluje w granicach kilkudziesięciu nowych nabytków rocznie.

Na program wystawienniczy składają się ekspozycje prezentowane w ratuszu, pałacu i Spichlerzu Polskiego Rocka. Rocznie organizowanych jest ponad 20 wystaw czasowych. Są to z reguły niewielkie ekspozycje w większości przygotowane przez zespół muzeum, w niektórych przypadkach są to wystawy zewnętrzne.

Muzeum prowadzi działalność edukacyjną i kulturalną organizując wykłady, oprowadzania po muzeum, lekcje muzealne, warsztaty. W ramach działalności kulturalnej przede wszystkim organizuje koncerty muzyki popularnej, spotkania z muzykami i twórcami, Noc Muzeów, spektakle teatralne. Obie formy działalności mają największy wpływ na frekwencje w muzeum. Zdecydowana większość ze zwiedzających muzeum jest oprowadzana po wystawach przez pracowników muzeum. Osobny składnik frekwencji stanowią widzowie wystaw plenerowych i organizowanych przez placówkę poza własnymi budynkami.

Za całość działalności muzeum odpowiada siedmioosobowy zespół pracowników merytorycznych. Muzeum nie dysponuje pracownikami administracji, obsługi technicznej oraz dozoru.

II. Program

1. Zespół pałacowo-parkowy - nowa siedziba Muzeum Regionalnego w Jarocinie

Przeniesienie zbiorów i stworzenie ekspozycji stałej muzeum

Priorytetowym zadaniem w latach 2020-2021 jest remont wnętrza pałacu w celu przystosowania go do potrzeb muzeum w tym w szczególności stworzenia w nim ekspozycji stałej. W ramach tego zadania przewidziane są również realizacja kameralnej sali koncertowej oraz studia nagrań. Zakończenie prac zgodnie z umową o dofinansowanie ze środków WRPO, powinno nastąpić w pierwszej połowie 2021. Inwestycja zostanie przeprowadzona przez wyłonionych w przetargu wykonawców. Po stronie muzeum będzie nadzór nad prawidłową realizacją zadania oraz prace merytoryczne w zakresie opracowania treści wystawy, przygotowania eksponatów do prezentacji (konserwacja, digitalizacja, dokumentacja, inwentaryzacja, akcesja), przygotowanie programu edukacyjnego wraz z materiałami dydaktycznymi związanego z prezentowanymi zagadnieniami, opracowanie programu wydarzeń kulturalnych, a także opracowanie i przygotowanie strategii promocyjnej wraz z materiałami promującymi nową wystawę i związane z nią programy.

Istotnym zagadnieniem w czasie realizacji tych prac jest także przeniesienie zbiorów z ratusza do pałacu. Proces ten zostanie wykorzystany do przeprowadzenia skontrum zbiorów oraz wprowadzenia systemu opisu i kwalifikacji zbiorów w przestrzeni magazynowej, która pozwoli na efektywne nimi zarządzanie.

Muzeum będzie też nadzorować od strony merytorycznej prace przy konserwacji, renowacji i adaptacji na cele kulturalne ruin kościoła św. Ducha oraz prace rewitalizacyjne prowadzone w kwartale I parku, które realizowane są w ramach tego samego projektu dofinansowanego ze środków WRPO. Oprócz nadzoru, w ramach tych zadań, zostanie przygotowany program wydarzeń kulturalnych oraz zrealizowana treść merytoryczna ścieżki edukacyjnej.

Zgodnie z założeniami programu „muzeum dla regionu” stworzenie wystawy stałej w pałacu oraz opracowanie programów edukacyjnych i kulturalnych otworzy przed mieszkańcami Jarocina i gminy możliwość bezpośredniego uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych o ponadlokalnej randze, znaczeniu i tematyce. Będą one jednocześnie stanowić interesującą ofertę dla publiczności z innych miejscowości w Polsce, podnosząc atrakcyjność turystyczną muzeum a tym samym miasta i gminy. Ponadto będą miały potencjał inkluzyjny, włączający w działania muzeum mieszkańców. Powstaną programy, które jednocześnie będą miały potencjał zaangażowania, zarówno stałej publiczności muzeum, dobrze znającej muzeum i

jego działalność, jak i nowej, czyli tych osób i grup, które do tej pory nie odwiedzały muzeum i nie korzystały z jego oferty albo korzystały sporadycznie. Szczególnym celem działalności programowej będzie stworzenie takich propozycji i form aktywności, które będą dedykowane tym mniej lub w ogóle nie reprezentowanym obecnie potencjalnym adresatom muzeum. Nie oznacza to, że program nie będzie odpowiadał również stałym jego bywalcom.

Wystawa stała

Stała wystawa powstanie w oparciu o scenariusz i projekt przygotowany przez pracowników muzeum przed kilku laty. W miejscach gdzie scenariusz i projekt ekspozycji będą to umożliwiały, zostanie wprowadzona „archeologiczna” struktura narracyjna i problemowa. Poprzez uzupełnienia i niezbędne korekty, zostaną w niej zaakcentowane (głównie na poziomie doboru szczegółowych zagadnień, sposobu ich prezentacji i ostatecznego wyboru eksponatów) treści odwołujące się do najnowszej historii Jarocina i regionu. Okresy wcześniejsze, warstwy problemowe z nimi związane, zostaną z nich, na wzór pracy archeologa, „wydobyte” lub „odkryte”. Celem wystawy będzie więc zwrócenie uwagi na stosunkowo niedawne procesy i ich efekty w postaci śladów kultury materialnej, które będą „odsyłać” w kierunku wcześniejszych momentów historycznych. W ten sposób wystawa będzie budowała poczucie ciągłości historycznej rozumianej nie tyle jako logiczna konsekwencja dziejów, lecz raczej jako dynamiczny proces, w który wpisana jest kontynuacja jak i zmiana, zakorzenienie w tradycji i zrywanie z nią, rozwój i kryzys. Proces, który rozumiany jest z perspektywy współczesnego obserwatora. Chociaż zgodnie ze scenariuszem wystawa stała ma również odrębne ekspozycje dziedzinowe (etnografia, archeologia, prehistoria), w warstwie interpretacyjnej zostaną w nich uwzględnione zagadnienia spoza tych dziedzin, wprowadzając wielowątkową strukturę narracyjną, otwierającą się na różnorodne interpretacje i zachęcającą zwiedzających (traktowanych w kategoriach użytkowników) do głębszych poszukiwań. Język, środki prezentacji, komunikacji i interpretacji prezentowanych na wystawie obiektów zostaną dobrane w taki sposób, aby były zrozumiałe dla różnych ze względu na preferencje poznawcze, zakres wiedzy, kompetencji i umiejętności zwiedzających. Wszystkie te modyfikacje pierwotnego scenariusza i projektu plastycznego będą miały na celu wprowadzenie rozwiązań, które umożliwią większą inkluzywność nowej ekspozycji stałej muzeum.

Czas realizacji: I połowa 2021 roku

Wystawy czasowe

Program wystaw czasowych obejmował będzie trzy ścieżki tematyczne składające się na zręb programu wystawienniczego muzeum:

1) Ścieżka wystaw sztuki współczesnej

Wystawy będą przede wszystkim efektem planowanej współpracy z dwoma ośrodkami artystycznymi znajdującymi się w niedalekim sąsiedztwie Jarocina: Poznaniem i Kaliszem. Wystawy sztuki współczesnej artystów pochodzących z tych ośrodków, skupionych wokół Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu i Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego UAM w Kaliszu, mieszkańcom Jarocina dadzą możliwość uczestniczenia w wystawach prezentujących dorobek wykładowców, absolwentów i studentów tych szkół co pozwoli śledzić główne nurty współczesnej kultury wizualnej w Polsce. Ten cykl wystaw organizowany będzie głównie z myślą o młodszych generacjach zwiedzających, którzy nie należą do stałych bywalców muzeum.

2) Ścieżka wystaw historycznych łączących problematykę lokalną z ogólnopolską.

Cykl wystaw, których punktem wyjścia będą zbiory i dokumentacja dziedzictwa historycznego, kulturalnego i artystycznego Jarocina i regionu znajdującego się w zasobach muzeum. Będą one prezentowały tematy z obszaru historii, sztuki, designu, projektowania, etnologii, archeologii, przyrody na szerszym tle problemowym wychodzącym poza kontekst lokalny. Wystawy będą powstawały we współpracy z muzeami z terenu Wielkopolski i Polski. Będą one adresowane zarówno do stałych jak i nowych użytkowników muzeum. Ścieżkę zainauguruje ekspozycja poświęcona modzie i designowi lat 80. XX wieku w Polsce. Wystawa ta, będzie związana z ekspozycją w Spichlerzu Polskiego Rocka.

3) Ścieżka wystaw partycypacyjnych

W ramach tej ścieżki planowany jest cykl wystaw, które będą prezentowały wybrane zagadnienia związane z historią, współczesnością i lokalnymi tożsamościami miejscowości znajdujących się na terenie powiatu jarocińskiego. Założeniem tych wystaw jest zaangażowanie mieszkańców oraz lokalnych stowarzyszeń i organizacji w tworzenie we współpracy z muzeum wystaw, które będą prezentowały poszczególne miejscowości. Celem ich będzie, z jednej strony, zaprezentowanie i przedstawienie tych miejscowości w formie wystawy muzealnej, z drugiej, aktywne włączenie w proces gromadzenia informacji, problematyzacji i wyboru zagadnień, które w sposób najbardziej adekwatny wg mieszkańców poszczególnych miejscowości je zaprezentują i pozwolą dowiedzieć się czegoś istotnego na ich

temat. Projekt będzie miał też na celu aktywizację środowisk lokalnych w zakresie tworzenia społecznych archiwów i kolekcji związanych z tymi miejscowościami. Wystawy powstawać będą we współpracy z mieszkańcami, lokalnymi liderami, stowarzyszeniami i organizacjami społecznymi oraz religijnymi.

Wystawy organizowane w ścieżkach tematycznych będą trwały między 8 a 12 tygodni (2-3 m-cy). Każdej z nich towarzyszyć będzie indywidualny program edukacyjny oraz wydarzeń towarzyszących. Szczegółowe tematy wystaw opracowywane zostaną nie później niż na rok przed planowaną datą otwarcia, tak aby była możliwość ubiegania się o dofinansowanie (programy dotacyjne i sponsorzy). Każdy cykl będzie miał swojego kuratora prowadzącego z zespołu muzeum odpowiedzialnego za jego całościowy program. Kuratorzy konkretnych wystaw w ścieżkach będą dobierani indywidualnie. Założeniem jest przygotowanie jednej wystawy rocznie w ramach jednej ścieżki tematycznej. Pomiedzy wystawami realizowanymi w ramach ścieżek przewiduje się przerwy trwające przynajmniej 4 tygodnie (1 m-c). W harmonogramie wystaw czasowych okresy te będzie można wykorzystać na realizację wartościowych projektów ekspozycyjnych zgłaszanych indywidualnie przez Zespół muzeum lub jako propozycje zewnętrzne. Dla utrzymania rygoru organizacyjnego oraz dla zapewnienia odpowiedniej oprawy edukacyjnej, kulturalnej i promocyjnej, co do zasady propozycje te zostaną włączane do programu wystaw nie później niż na 2 miesiące przed planowaną datą ich otwarcia.

Podsumowując, na program wystaw czasowych w muzeum będzie składało się w ciągu roku od 3 do 5 wystaw czasowych z których, trzy będą trwały od 8 do 12 tygodni, a dwie od 2 do 7 tygodni.

Harmonogram wdrożenia:

Rok 2021: przygotowanie i realizacja wystawy w ramach jednej ścieżki tematycznej

Rok 2022: przygotowanie i realizacja wystawy w dwóch ścieżkach tematycznych

Lata 2023-24: przygotowanie i realizacja wystaw w trzech ścieżkach tematycznych oraz gotowość do realizacji ewentualnych wystaw dodatkowych

Galeria rzeźby współczesnej

W przelocie pałacu znajdującym się od strony wschodniej otwarta zostanie najpierw quasi-plenerowa, docelowo galeryjna przestrzeń prezentacji rzeźby współczesnej, w której

prezentowane będą wielkoformatowe rzeźby i niektóre instalacje przestrzenne. Galeria będzie prowadzona w oparciu o ścisłą współpracę z wydziałami rzeźb uczelni artystycznych. Współpraca będzie obejmowała dwie sfery. Pierwszą dotyczyć będzie organizacji pomiędzy majem a wrześniem plenerów rzeźbiarskich, których efekty będą prezentowane w postaci pokazów warsztatowych i poplenerowych w galerii. Druga związana zostanie z kuratorskimi wystawami rzeźbiarskimi o charakterze galeryjnym. Wyróżnikiem tej galerii na gruncie polskich instytucji wystawienniczych, dzięki specyficznej przestrzeni jaką oferuje przelot bramny będzie prezentacja wielkogabarytowych i masywnych rzeźb i niektórych instalacji, które pomyślane są jako rzeźby galeryjne, a nie plenerowe. (W Polsce w zasadzie istnieje jedna instytucja, która przeznaczona jest dla wystawiania tego rodzaju obiektów. Jest nią Muzeum Rzeźby Współczesnej w Orońsku.) Ze względu na charakter przestrzeni zakłada się, że będzie ona dostępna przez 24h na dobę stwarzając jedno z kilku dostępnych bez ograniczeń przestrzeni muzeum, obok ścieżek edukacyjnych i prezentacyjnych znajdujących się na terenie amfiteatru i parku.

Harmonogram wdrożenia:

Rok 2020: nawiązanie współpracy z uczelniami artystycznymi wraz z określeniem jej warunków merytorycznych, organizacyjnych i finansowych.

Rok 2021: realizacja pleneru rzeźbiarskiego oraz wystawy warsztatowej/plenerowej.

Rok 2022: realizacja pleneru rzeźbiarskiego wraz z wystawą warsztatową/plenerową oraz organizacja przynajmniej jednej wystawy kuratorskiej

Lata 2023-24: przygotowanie i realizacja pełnego programu galerii rzeźby współczesnej

2. Skarbczyk

Znajdujący się na terenie zespołu pałacowo-parkowego skarbczyk docelowo zostanie przeznaczony na potrzeby administracji muzeum. W budynku zostaną zlokalizowane biura pracowników odpowiedzialnych za funkcjonowanie muzeum i jego zbiory. Znajdzie się tu inwentarz zbiorów, archiwum muzeum, repozytorium cyfrowe, biblioteka z czytelną, miejsce przyjmowania interesantów, posiedzeń rady muzeum i komisji nabytków, a także akcesji zbiorów.

Całkowite przeniesienie administracji muzeum do budynku nastąpi wraz z przeniesieniem muzeum do pałacu w I połowie 2021 roku. W roku 2020 zostaną zlokalizowane tu

prowizoryczne biura. W tym czasie część pomieszczeń zostanie wykorzystanych jako magazyn przejściowy w czasie przenoszenia muzeum do pałacu.

3. Spichlerz Polskiego Rocka

Spichlerz Polskiego Rocka wraz ze zbiorami polskiej muzyki rockowej i popularnej stanowi unikalną w skali Polski placówkę muzealną, która wyróżnia Muzeum Regionalne w Jarocinie na tle innych instytucji o podobnej randze w kraju. Stąd w szczególności podkreślony zostanie jego potencjał w zakresie oferty kulturalnej i wystawienniczej jak i promocji miasta i gminy Jarocin. Spichlerz ma bowiem szansę oddziaływania kulturalnego wychodzącego daleko poza Jarocin. Jego oferta z powodzeniem może zostać zaznaczona w ogólnopolskim pejzażu kulturalnym. W uzupełnieniu do działalności muzeum w zespole pałacowo-parkowym, Spichlerz ma proponować działalność muzealną unikatową w skali Polski.

Wystawa stała

Pełne wykorzystanie tego potencjału zależy przede wszystkim od jakości wystawy stałej. Wystawa otwarta w 2014 roku nie została ukończona zgodnie z zakładanym scenariuszem. Ponadto po ponad 5 latach widoczne są już wyraźnie ślady jej eksploatacji.

W pierwszej kolejności, w roku 2020, ekspozycja stała zostanie uzupełniona o nowe eksponaty, zaktualizowana zostanie jej treść (podpisy pod fotosami i obiektami, aktualizacja aplikacji mobilnej) oraz odświeżone te jej fragmenty, które uległy zniszczeniu lub zużyciu. Będzie to pierwszy etap prac nad ekspozycją stałą. Drugi, planowany na lata 2023-2024, dotyczył będzie kompleksowej modernizacji ekspozycji, która obejmować będzie też zmiany w jej aranżacji i scenariuszu, tak aby nowa odsłona wystawy zbiegła się z dziesięcioleciem istnienia Spichlerza Polskiego Rocka.

Wystawy czasowe

Trzy stosunkowo nieduże powierzchnie ekspozycyjne, które umożliwiają organizację wystaw czasowych, stanowiąc będą bazę do prezentacji wystaw poświęconych kulturze rockowej i popularnej od 2 połowy XX wieku do współczesności. Specyficzne ograniczenia przestrzenne potraktowane zostaną jako *site specific*, wyznaczając narrację poszczególnych ekspozycji. Program wystaw czasowych składał się będzie z wystaw problemowych (dotyczących zjawisk,

tendencji, zagadnień) oraz monograficznych (poświęconych twórcom i ich dorobkowi również pozamuzycznemu).

Docelowo w ciągu jednego roku powstaną przynajmniej trzy takie wystawy (jedna problemowa i dwie monograficzne), które będą trwały od 8 do 16 tygodni (2-4 m-cy). Kuratorzy tych wystaw rekrutowani będą wśród osób zajmujących się naukowo lub publicystycznie muzyką lub kulturą masową. W uzasadnionych merytorycznie przypadkach będą one realizowane w ramach ścieżek wystaw czasowych w pałacu i z wykorzystaniem jego przestrzeni ekspozycyjnych.

Wystawy objazdowe

Program wystaw objazdowych będzie miał na celu stworzenie ekspozycji związanych z historią polskiego rocka pokazywanych w Polsce i za granicą. Oprócz wartości merytorycznej będą miały za zadanie zwrócić uwagę na kolekcję, ekspozycję i działalność Spichlerza Polskiego Rocka. Co dwa lata będzie realizowana jedna nowa wystawa i ustalony z przyjmującymi instytucjami harmonogram miejsc ich prezentacji. Spichlerz Polskiego Rocka oprócz wystaw mających postać prezentacji planszowych i towarzyszących im materiałów multimedialnych, będzie jednocześnie tworzył scenariusz działań edukacyjnych wokół tych prezentacji. Pierwsza wystawa objazdowa zostanie zrealizowana w roku 2020 i poświęcona będzie 50-leciu Wielkopolskich Rytmów Młodych. Kolejne w 2022 i 2024.

Działania animacyjne i kulturalne

Planuje się kontynuowanie działalności artystycznej i kulturalnej prowadzonej do tej pory jako samodzielne inicjatywy Spichlerza, inicjatywy klubokawiarni lub organizowane wspólnie. Ze strony muzeum w zakresie współpracy z klubokawiarnią zaproponowane zostaną formy wsparcia merytorycznego odnośnie koncertów i spotkań z muzykami.

Spichlerz Polskiego Rocka, jego ekspozycja stała zostanie też animowana przez działania, które podniosą jego atrakcyjność i ogólnopolską rozpoznawalność, w tym:

- „To moja muzyka...” (tytuł roboczy). Stałym programem działań animacyjnych będzie stworzenie przez znane osoby publiczne autorskich wystaw kuratorskich w przestrzeniach sekcji wystawy stałej zatytułowanej Fonografia. W ciągu roku planuje się od 3 do 6 takich osłon w cyklach 2-4 miesięcznych. Projekt polegał będzie na wyborze przez zaproszonych kuratorów okładek najistotniejszych płyt i zaaranżowaniu ich w przestrzeni Fonoografii we współpracy z

muzeum. Wyborowi będzie towarzyszył komentarz odautorski wskazujący na źródła, inspiracje i znaczenie wyborów. Utwory z tych płyt będą dostępne do odsłuchania w stanowiskach odsłuchowych. Każdy z cykli będzie rozpoczynał wernisaż lub kończył finisaż. Inauguracja cyklu w roku 2020.

- „Polski Top Wszech Czasów w SPR” - program działań animacyjnych związany z planowanym nawiązaniem współpracy z Programem Trzecim Polskiego Radia. Zmierzają będzie do realizacji w Spichlerzu Polskiego Rocka Polskiego Topu Wszech Czasów. Realizacja ze względu na kilkudniową jego emisję będzie okazją do stworzenia w czasie majówki, kiedy jest on na antenie Trójki, cyklu wydarzeń animacyjnych (warsztaty artystyczne, ekologiczne, antydyskryminacyjne, poświęcone prawom człowieka, debaty oksfordzkie, publiczne przemowy na wzór Speakers Corner, itp.). Celem jest stworzenie wyróżniającego się w skali kraju wydarzenia majówkowego, które poprzez to, że będzie odwoływało się do legendy Festiwalu w Jarocinie, wykorzystując potencjał „stolicy polskiego rocka”, działalność SPR oraz możliwości jakie otwiera rewitalizowany park i amfiteatr ma szansę zwrócić na siebie uwagę ogólnopolską, stając się tym samym wydarzeniem wyrazistym. Nawiązanie do Polskiego Topu Wszech Czasów pozwoli na utrzymanie stałego związku z audycją, nawet w kolejnych latach, kiedy nie będzie on już nadawany ze Spichlerza. Warunkiem realizacji tego programu jest zorganizowanie emisji programu w Jarocinie. Planuje się, aby pierwsza transmisja Polskiego Topu Wszech Czasów ze Spichlerza Polskiego Rocka wraz z cyklem wydarzeń animacyjnych odbyła się w roku 2021.

- „Rock-up muzeum” odwołujący się do formatu „pop-up muzeum” cykl krótkotrwałych ekspozycji organizowanych z okazji nietypowych świąt (Dzień Bez Przekleństw, Dzień Ryby, Międzynarodowy Dzień Pocałunku itp.), przygotowywanych przez uczestników akcji. Akcje/ekspozycje opierać się będą na zasadach demokratycznej partycypacji uczestników odnośnie wyboru tematów, obiektów, form odautorskich komentarzy na ich temat (performance, prezentacja, miniwykład). Co do zasady jedna akcja „Rock-up muzeum” będzie się odbywała co dwa miesiące na przemian z moderowanym plebiscytem, w którym wybrane zostanie nietypowe święto (temat ogólnie odnosił się będzie do kultury rockowej). Cykl ten planuje się realizować we współpracy ze szkołami, instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami, mediami z terenu Jarocina i gminy.

4. Program edukacyjny i kulturalny

Będzie obejmował zarówno działania realizowane na terenie zespołu pałacowo-parkowego jak i w Spichlerzu Polskiego Rocka. Z uwagi na zmianę lokalizacji muzeum i konieczność „programowego urządzenia” pałacu i parku plany w tym zakresie dotyczą przede wszystkim nowej siedziby. Niemniej rozwój działalności edukacyjnej w zakresie form i organizacji będzie traktowany w sposób integralny i dotyczy także Spichlerza Polskiego Rocka. Będzie to oferta wspólna zróżnicowana tematycznie.

Nadrzędnym celem realizacji programu edukacyjnego i kulturalnego muzeum jest zaistnienie instytucji wraz z jej ofertą programową w szerszym wymiarze społecznym, w przestrzeni wychodzącej poza sam pałac, które pozwoli na wykorzystanie potencjału całego założenia pałacowo-parkowego łącznie z ruinami kościoła św. Ducha. Akcent zostanie położony na stworzeniu kompleksowej oferty edukacyjnej i upowszechnieniowej muzeum obejmującej faktycznie zróżnicowaną strukturę mieszkańców. Będzie ona brała pod uwagę wieloaspektowość metod, treści i praktyk stosowanych w edukacji kulturowej w celu otwarcia muzeum i gromadzonych przez nie zbiorów na potrzeby zróżnicowanych ze względu na wykształcenie, pochodzenie i zainteresowania adresatów oferty. Program ten obejmował będzie zajęcia dla grup przedszkolnych i szkolnych, studentów, dla rodzin, osób wykluczonych społecznie i ekonomicznie (bezdomni, bezrobotni), niepełnosprawnych bez względu na rodzaj niepełnosprawności (osoby niewidome, niesłyszące, niepełnosprawne intelektualnie), dla dzieci, młodzieży, seniorów, rodzin. Uwzględnił będzie specyfikę, zarówno struktury adresatów (użytkownicy indywidualni, grupy zorganizowane, rodziny) jak i ich możliwości skorzystania z oferty (dni robocze, weekendy). Założeniem jest uaktywnienie muzeum i otwarcie go na nowych użytkowników, przy jednoczesnym zachowaniu i uszanowaniu przyzwyczajeń dotychczasowych. Ponadto rozwój działalności edukacyjnej i upowszechnieniowej przyczyni się do wyrównania szans w dostępie do kultury różnych wspólnot funkcjonujących na terenie Jarocina i gminy. Tym samym będzie on odpowiedzią na zdiagnozowane problemy społeczne gminy Jarocin.

Program edukacyjny realizowany w pałacu i na terenie zespołu pałacowo-parkowego obejmował będzie dwa rodzaje działań.

Pierwszy to uzupełnienie wystawy stałej oraz prac rewitalizacyjnych prowadzonych w parku. W jego zakres wchodzić będą działania związane z przygotowaniem zasobów edukacyjnych do

wykorzystania przez indywidualnych użytkowników tych przestrzeni. Obejmie przygotowanie przewodników, quizów, kart pracy, rekwizytów i rozwiązań edukacyjnych (laboratorium/plac zabaw edukacyjnych) w przestrzeni pałacu oraz amfiteatru. Adresatami ich będą w pierwszej kolejności rodziny (szerzej użytkownicy muzeum przychodzący do niego samodzielnie jako grupy międzygeneracyjne) a także ludzie młodzi, korzystający z nowych technologii ICT. Zasoby te skoncentrowane zostaną wokół zagadnień z zakresu edukacji historycznej i muzycznej. Ponadto dla parku zostaną opracowane osobne zasoby edukacji ekologicznej.

Harmonogram realizacji:

I połowa 2021:

pałac: przewodnik/karty pracy oraz rekwizyty edukacyjne dla rodzin;

amfiteatr: aplikacja poświęcona historii festiwalu w Jarocinie;

park: przewodnik/karty oraz rekwizyty edukacyjne dla rodzin;

Rok 2022: pałac: stworzenie koncepcji i projektu wraz z realizacją laboratorium/placu zabaw edukacyjnych

Rok 2023: park: stworzenie koncepcji i projektu wraz z realizacją laboratorium/placu zabaw edukacyjnych

Drugi rodzaj działań związanych z programem edukacyjnym dotyczył będzie przygotowania oferty realizowanej przez pracowników lub współpracowników muzeum zarówno dla użytkowników indywidualnych jak i grup. Program ten będzie rozwijany stopniowo w miarę zapotrzebowania na konkretne działania, a także możliwości organizacyjnych i finansowych muzeum. Ostateczny kształt wykrystalizuje się w roku 2024. Niemniej obligatoryjnie obejmie on elementy:

- Programu dla szkół i uniwersytetów (realizacja 2020- I poł. 2021, wdrożenie II połowa 2021)

- Programu dla rodzin (realizacja 2020- I poł. 2021, wdrożenie II połowa 2021)

- Programu dla osób z niepełnosprawnościami (realizacja 2020 - I poł. 2021, wdrożenie II połowa 2021)

- Programu wydarzeń specjalnych (debaty, spotkania) (realizacja 2020 - I poł. 2021, wdrożenie II połowa 2021)

- Programu dla seniorów (w tym well-being) (realizacja 2020 - I poł. 2021, wdrożenie II połowa 2021)

- Programów edukacyjny do wystaw czasowych (realizacja i wdrożenie od II połowy 2021)

Fakultatywnie planowane są ponadto:

- E-learning (nie wcześniej niż 2022)
- Outreach (programy poza siedzibą muzeum, nie wcześniej niż 2022)
- Program antydyskryminacyjny (nie wcześniej niż w roku 2023)
- Program dla osób z uzależnieniami (nie wcześniej niż w roku 2023)

Ponadto w ramach planowanych inwestycji finansowanych z funduszy EOG przygotowany zostanie projekt edukacyjny połączony z działalnością komercyjną koncentrujący się wokół dziedzictwa kulinarnego Wielkopolski. Jego realizacja będzie zależała od pozyskanych funduszy zewnętrznych umożliwiających przygotowanie infrastruktury oraz przeprowadzenie działań „miękkich”.

Program edukacyjny oferowany w pałacu i parku koncentrował się będzie wokół zagadnień edukacji historycznej, kulturowej, ekologicznej, kulinarnej i społecznej. Oferta ta będzie rozwijana w kierunku projektów edukacyjnych z udziałem zarówno dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych (studentów/artystów/twórców). Specyfiką i wyróżnikiem tej oferty w stosunku do innych muzeów w Wielkopolsce i Polsce, z uwagi na znajdujące się w dyspozycji muzeum schronisko młodzieżowe, będą kilkudniowe cykle zajęć edukacyjnych pozwalające na działania projektowe angażujące użytkowników w proces edukacyjny (tzw. zielone szkoły, plenery, obozy terapeutyczne). Kolejną cechą charakterystyczną programu edukacyjnego muzeum będzie zaangażowanie do jego realizacji seniorów na zasadzie wolontariatu. Program senioralny oprócz typowej oferty dla tej grupy odbiorców zostanie więc poszerzony o formy współpracy, które umożliwią zaangażowanie seniorów w działania edukacyjne i kulturalne prowadzone przez muzeum takie jak oprowadzania po muzeum i parku, wsparcie przy organizacji wystaw i imprez, pomoc przy zajęciach z najmłodszymi dziećmi, współpraca z mieszkańcami Jarocina i okolic.

Program edukacyjny będzie koordynowany przez Zespół muzeum. Jego realizacja docelowo spoczywać będzie na współpracownikach, których praca sfinansowana zostanie z przychodów z opłat za zajęcia edukacyjne. Stąd równoległe z tworzeniem oferty edukacyjnej muzeum sukcesywnie będzie tworzyło bazę stałych współpracowników realizujących zajęcia edukacyjne, w zależności od zapotrzebowania, na podstawie umów cywilno-prawnych. Takie rozwiązanie zostanie wdrożone w pełni do 2024 roku.

Program kulturalny prowadzony na terenie zespołu pałacowo-parkowego będzie stanowił konsekwencje i uzupełnienie działalności wystawienniczej i edukacyjnej muzeum. Wykorzystana zostanie do niego infrastruktura powstająca w samym muzeum (sala koncertowa i studio nagrań) oraz amfiteatr i kościół św. Ducha. W pierwszej kolejności obejmie program muzyczny w tym zakładający współpracę ze szkołą muzyczną znajdującą się w pałacu. Zakres, forma i zasady tej współpracy zostaną ustalone wspólnie ze szkołą w okresie prowadzenia prac modernizacyjnych, a wdrożenie nastąpi od drugiej połowy roku 2021. Studio nagrań stanowić będzie podstawę do realizacji atrakcyjnej, nowoczesnej działalności kulturalnej o charakterze edukacyjnym. Jednym z pierwszych tego rodzaju projektów będzie realizacja utworów słowno-muzycznych na bazie wspomnień Leona Idaszewskiego przez zaproszonych lub wyłonionych w konkursie artystów hiphopowych.

Program kulturalny amfiteatru związany zostanie z Festiwalem w Jarocinie i powstanie wspólnie z organizatorami poszczególnych edycji imprezy. Jego założeniem będzie zaoferowanie wydarzeń z dziedziny muzyki i sztuk performatywnych realizowanych w okresie maj-wrzesień, z intensyfikacją w wakacje. Sezon wydarzeń w amfiteatrze otwierać będą działania organizowane w ramach majówki z Polskim Topem Wszech Czasów w Spichlerzu Polskiego Rocka.

Ruiny kościoła św. Ducha, zgodnie z już podejmowanymi próbami w tym kierunku, zostaną wykorzystane jako oprawa scenograficzna wydarzeń muzyczno-wizualnych, nawiązujących tematyką i treścią do religijnego charakteru tej przestrzeni.

W planowanych formatach w analogiczny sposób zostanie potraktowana realizacja programu edukacyjnego i kulturalnego w Spichlerzu Polskiego Rocka, której treść i adresaci zostaną zdefiniowani zgodnie z zakresem merytorycznym placówki.

5. Zbiory, dokumentacja i digitalizacja

Ważnym elementem pracy merytorycznej zarówno w kontekście planowanych zmian ekspozycji stałej jak i wystaw czasowych oraz rozwojem działalności edukacyjnej i kulturalnej będzie konieczność zdynamizowania rozwoju kolekcji, dokumentacji i digitalizacji zbiorów muzeum. Przede wszystkim zostaną opracowane polityki kolekcjonerskie dla poszczególnych

rodzajów zbiorów (archeologicznych, etnograficznych, historycznych, artystycznych i współczesnych zbiorów muzycznych Spichlerza Polskiego Rocka), a także zostanie przeprowadzona analiza możliwości współpracy z mieszkańcami Jarocina i Wielkopolski w zakresie pozyskiwania obiektów do zbiorów i dokumentów do opracowania i digitalizacji. Opracowywane polityki kolekcjonerskie będą miały na celu uzupełnienie zbiorów już istniejących oraz otwarcie kolekcji na kulturę materialną i niematerialną współczesności.

W strategii i polityce nabytków do kolekcji podkreślone zostaną przede wszystkim dwa rozwijane już w muzeum i stanowiące oryginalny na tle innych muzealnych kolekcji rodzaje zbiorów. W pierwszej kolejności będą to zbiory muzyczne związane z historią polskiego rocka. Rozwój kolekcji będzie miał na celu uzupełnienie tych zbiorów o dokumenty, ikonografię, materiały muzyczne i filmowe a także artefakty związane z rozwojem rocka w Polsce. Działalność kolekcjonerska będzie też dotyczyła współczesnych aspektów ambitnej muzyki popularnej (rap, hip-hop). Celem jest stworzenie na bazie już istniejących zbiorów najlepszej kolekcji obrazującej historię polskiego rocka w Polsce.

Drugim priorytetowym polem aktywności kolekcjonerskiej będzie kontynuacja i rozwój zbiorów sztuki street artu.

Oprócz opracowania strategii kolekcjonerskich zostaną przeprowadzone zmiany organizacyjne polegające na powołaniu komisji nabytków muzealnych. W roku 2020 zostanie opracowany regulamin i tryb pracy komisji.

Opracowanie strategii kolekcjonerskich w celu systematycznego rozwoju zbiorów połączone zostanie jednocześnie ze stworzeniem archiwum cyfrowego na bazie już realizowanych przez muzeum projektów digitalizacyjnych. Wraz z nim planowana jest jednocześnie digitalizacja zbiorów. Celem prac będzie udostępnienie obu zasobów online. Prace w zakresie digitalizacji będą prowadzone w oparciu o środki pozyskane ze źródeł zewnętrznych (programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Cyfryzacji) oraz we współpracy z państwowymi instytucjami, w gestii których leżą zagadnienia cyfryzacji i digitalizacji (Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, Narodowy Instytut Dziedzictwa, Narodowe Archiwum Cyfrowe).

Polityka ochrony zbiorów podporządkowana zostanie potrzebom wynikającym z przygotowywanych wystaw stałą i czasowych oraz objęcie prace nad najbardziej zagrożonymi obiektami w muzeum. Ważnym elementem tej pracy będzie przygotowanie wytycznych i strategii przechowywania zbiorów, wyposażenia magazynów, logistyki ruchu obiektów. Prace

w tym zakresie zostaną podjęte w 2020 roku w związku z przenosinami muzeum do pałacu i dotyczyć będą także urządzenia magazynów zbiorów w wyremontowanych pomieszczeniach pałacu.

6. Komunikacja społeczna i promocja

Dla otwarcia na nowych użytkowników muzeum, zwłaszcza ludzi młodych, istotnym narzędziem będzie wykorzystanie nowoczesnych technologii teleinformatycznych w obszarze komunikacji i interpretacji zbiorów muzealnych. Efektywne wykorzystanie najnowszych technologii na rzecz prezentacji i interpretacji znajdujących się w dyspozycji muzeum zasobów umożliwi dostęp do nich bardzo różny ze względu na zainteresowania i wiedzę użytkowników. Przede wszystkim obejmie działania skoncentrowane na użytkownikach jako głównych adresatach procesów digitalizacji. Obecnie bowiem ważne jest, aby w większym stopniu skoncentrować wysiłki na rzecz tego, w jaki sposób można wykorzystać nowoczesne technologie w celu wzbogacenia doświadczenia treści przechowywanych i udostępnianych zbiorów muzealnych. Kompetentne stosowanie nowoczesnych technologii w obszarze upowszechniania, programów edukacyjnych, działań marketingowych i promocyjnych pozwala wzbogacić wachlarz strategii interpretacyjnych stosowanych przez muzea, stwarzając możliwości wielokierunkowej komunikacji ze znacznie szerszym spektrum użytkowników. Nowe technologie i digitalizacja stanowią też idealne narzędzie do partycypacji publiczności w działaniach muzeów, a przez to większego jej zaangażowania, co bez wątpienia wzmocni potencjał edukacyjny, kulturotwórczy i społeczny Muzeum Regionalnego w Jarocinie.

Ważnym zadaniem będzie również zmiana rozpoznawalność Muzeum Regionalnego w Jarocinie w przestrzeni miasta i przygotowanie rebrandingu jego systemu identyfikacji wizualnej, zmiana szaty graficznej, architektury i funkcjonalności strony internetowej, aktywizacja na łamach mediów społecznościowych i tworzenie zasobów cyfrowych związanych z prowadzeniem bieżącej działalności edukacyjnej, kulturalnej i społecznej.

Wśród planowanych na lata 2020-2024 działań polegających na rozwoju komunikacji społecznej Muzeum Regionalnego w Jarocinie znajdują się:

- stworzenie nowej strony internetowej muzeum zintegrowanej z najpopularniejszymi serwisami społecznościowymi,

- aktywizacja muzeum w portalach społecznościowych przez dynamizację już wykorzystywanych kanałów (Facebook, Instagram, Youtube) jak i uruchomienie nowych (Twitter).
- modernizacja lub zmiana logotypu muzeum (nie dotyczy Spichlerza Polskiego Rocka),
- opracowanie systemu identyfikacji wizualnej.

7. Organizacja, kadra muzeum

W latach 2020 i 2021 opracowany zostanie regulamin organizacyjny, który zapewni optymalną strukturę i zakres obowiązków pracowników muzeum właściwy dla nowych warunków funkcjonowania muzeum. Regulamin będzie również wyznaczał optymalną strukturę stanowisk niezbędnych do kompleksowej realizacji programu muzeum, które w miarę faktycznej aktywizacji programowej oraz możliwości finansowych będą sukcesywnie „wypełniały” strukturę organizacyjną, w tym pracownikami administracji, technicznymi i dozoru.

Wypracowanie nowej struktury będzie też umożliwiło wystąpienie muzeum z wnioskiem o wpisanie do Państwowego Rejestru Muzeów prowadzonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Podniesie to rangę instytucji, ułatwi współpracę ekspozycyjną z najważniejszymi muzeami w kraju i pozwoli na korzystanie z programów dedykowanych wyłącznie tzw. muzeom rejestrowym, np. szkoleń i warsztatów kompetencyjnych.

Na 2020 roku planowany jest wybór składu Rady Muzealnej w celu merytorycznego wsparcia działalności instytucji również w zakresie sformułowania misji muzeum w oparciu o jego program, dotychczasowy dorobek, plany na przyszłość oraz oczekiwania i potrzeby mieszkańców i władz miasta i gminy Jarocin.

Program „Muzeum dla regionu” ze względu na podkreślenie działań o charakterze animacyjnym, edukacyjnym, partycypacyjnym wymagających rozwijania kompetencji pracowników muzeum w obszarze edukacji kulturowej, wykorzystania nowych technologii, zmian w zarządzaniu oraz wiedzy w zakresie funkcjonowania współczesnych muzeów i instytucji kultury wymaga rozwoju zawodowego. Dlatego zakłada się aktywizację pracowników poprzez uczestnictwo w programach takich jak np. Erasmus + (sektor edukacji dorosłych) lub PO WER, wspierających mobilność kadry edukacyjnej. Ponadto personelowi

muzeum zostaną stworzone warunki uczestniczenia w szkoleniach i warsztatach w zakresie muzealnictwa, edukacji kulturowej, zarządzania, digitalizacji, ochrony zbiorów i konserwacji.

8. Współpraca

Rozwojowi zawodowemu pracowników sprzyjać będzie również współpraca muzeum ze stowarzyszeniami i organizacjami muzealnymi. W 2020 roku przystąpi ono do ICOM (International Council of Museum) jako członek instytucjonalny. Muzeum nawiąże także współpracę z wielkopolskim oddziałem Stowarzyszenia Muzealników Polskich oraz z Forum Edukatorów Muzealnych.

Ponadto kontynuowane i rozwijane będą formy współpracy z samorządami, instytucjami kultury, szkołami i innymi grupami i społecznościami w zakresie realizacji przedsięwzięć edukacyjnych i kulturalnych w szczególności ze Stowarzyszeniem Społeczno-Kulturalnym im. ks. Ignacego Niedźwiedzińskiego w Jarocinie w zakresie portalu HistoriaJarocina.pl. oraz Jarocińska Agencją Rozwoju w odniesieniu do planowanych inwestycji. Ponadto podtrzymywanie, rozwijane lub nawiązywane będą współprace i partnerstwa z klubokawiarnią Kontrapunkt, Klubem Senior+, Biblioteką Publiczną Miasta i Gminy Jarocin, Jarocińskim Ośrodkiem Kultury, Klubem Regionalistów, jarocińskim kołem Polskiego Towarzystwa Historycznego, Stowarzyszeniem Opiekunów Zabytków Ziemi Jarocińskiej, Sekcją Emerytów i Rencistów Związku Nauczycielstwa Polskiego, Klubem Amazonek oraz Stowarzyszeniem Abstynenckim „Zamek” oraz innymi podmiotami aktywnymi w obszarze edukacji, kultury, opieki zdrowotnej i społecznej.

9. Działalność naukowa i wydawnicza

W ramach działalności naukowej i wydawniczej zostaną w pierwszej kolejności wydane w formie opracowań katalogowych, reprintów i monografii naukowych prace Paschalisa Radolińskiego. Ponadto do najważniejszych wystaw organizowanych przez muzeum zostaną wydane, w zależności od tematu i rangi wystawy, katalogi, przewodniki i ulotki. Wydawnictwa będą finansowane ze środków własnych lub pozyskanych z organizacji i instytucji lub programów dotacyjnych. Działalność naukowa związana będzie także z opracowywaniem zbiorów, prowadzonymi projektami digitalizacyjnymi i cyfrowymi. W zakresie tym muzeum będzie współpracowało zarówno z miejscowymi regionalistami, jak i specjalistami w zakresie wybranych dziedzin z kraju.

10. Planowane inwestycje

W latach 2020-2024 oprócz zrealizowania już rozpoczętych inwestycji muzeum stanie przed nowymi wyzwaniami, które są niezbędne dla stworzenia optymalnego zaplecza dla rozwijania programu placówki, przede wszystkim w obszarze zwiększającym atrakcyjność edukacyjną i kulturalną. Te dwie sfery działalności znajdujące się w zakresie misji muzeum, dają też faktyczne możliwości wzrostu przychodów finansowych placówki.

W pierwszej kolejności, korzystając z otwierających się możliwości dofinansowana z funduszy EOG, muzeum podejmie się zadania operatora projektu, mającego na celu stworzenie zaplecza dla realizowania programu edukacji kulinarnej o zasięgu regionalnym. Projekt od strony merytorycznej związany jest z historią Radolińskich z zachowanymi archiwaliami Paschalisa Radolińskiego. Daje solidną podstawę do planowania ciekawego i oryginalnego w skali Wielkopolski przedsięwzięcia edukacyjnego i naukowego, które jednocześnie posiada duży potencjał komercyjny. Stwarza bazę do prowadzenia w nowatorski sposób edukacji zawodowej, ekologicznej i patriotycznej. W jego ramach istnieje możliwość stworzenia w ratuszu przestrzeni do realizacji warsztatów kulinarnych, ożywiających staropolskie przepisy i zwyczaje kulinarne i restauracji z zapleczem bankietowym do realizacji wydarzeń komercyjnych na podstawie programu edukacyjnego. Z kolei w pałacu daje szansę na dofinansowanie modernizacji bazy noclegowej w schronisku młodzieżowym. W roku 2020 muzeum zaangażuje się w opracowanie merytorycznej części wniosku dotacyjnego na realizację tego projektu i inwestycji z nimi związanych.

Kolejnym nowym zadaniem inwestycyjnym będzie wykonanie prac remontowych i adaptacyjnych Skarbczyka. Ze względu na planowane jego wykorzystanie jako budynku administracyjno-recepcyjnego budynek wymaga m.in. konieczność zamontowania windy oraz doprowadzenia światłowodu i remontu elewacji. Prace te zostaną podjęte po realizacji wcześniejszych inwestycji. Przygotowanie do tych nich nastąpi najpóźniej w roku 2023.

Na rok 2024 z kolei planuje się realizację nowej wersji wystawy stałej w Spichlerzu Polskiego Rocka w związku z 10-leciem placówki.

11. Finansowanie i działalność komercyjna

Gospodarka środkami finansowymi muzeum polegać będzie na ich racjonalnym i efektywnym wykorzystaniu, pozwalającym zarówno na bieżące regulowane należności muzeum wobec kontrahentów, pokrycie kosztów operacyjnych jak i zakładającym rozwój instytucji. Program muzeum na lata 2020-2024 zakłada optymalne wykorzystanie dotacji podmiotowej oraz aktywne poszukiwanie i pozyskiwanie dotacji celowych na realizację zadań inwestycyjnych oraz przedsięwzięć programowych. Realizowane i planowane inwestycje służą również podniesieniu atrakcyjności muzeum i jego oferty, które stwarzają podstawę do rozwijania form działalności odpłatnej w ramach prowadzonych wydarzeń edukacyjnych i kulturalnych. Rozwój aktywności pociąga za sobą wzrost wydatków, ale jednocześnie, stwarza możliwości dla uzyskiwania nowych przychodów, generowanych przez podniesienie znaczenia muzeum co przekładać się będzie na wzrost sprzedaży produktów i usług, wysokości opłat za wynajmowane pomieszczenia i przestrzenie znajdujące się w gestii muzeum. Stąd ważnym czynnikiem wdrażania poszczególnych propozycji programowych będzie zachowanie odpowiedniego balansu między wydatkami na rozwijanie aktywności a możliwymi przychodami wynikającymi z ich realizacji. Ponadto o możliwość pełnej realizacji programu w maksymalnym planowanym wymiarze decydować będzie także to, na ile Organizator muzeum poprzez odpowiednią dotację podmiotową, dotacje celowe, wsparcie logistyczne i promocyjne będzie stymulował i wspierał aktywność muzeum na rzecz tworzenia form działalności zwiększających przychody muzeum.

Podsumowanie

Przedstawiony program opiera się na założeniu „muzeum dla regionu”. Pojęcie to nawiązuje do polskiej tradycji muzeologicznej. Wywodzi się z koncepcji Tadeusza Dobrowolskiego (twórcy przedwojennego Muzeum Śląskiego w Katowicach) i pierwotnie stanowiło propozycję rozszerzenia zakresu działalności muzeów regionalnych skoncentrowanych na własnych, ograniczonych do obszaru administracyjnego lub etnicznego zasobach kulturowych. W odróżnieniu od nich „muzea dla regionu” powinny „zapoznać widza z kulturalnymi zasobami regionu, ale mogą również zapoznać mieszkańców danego obszaru z kulturą ogólnopolską”. Stworzona przed kilkudziesięciu laty koncepcja nie stała się wiodącą tendencją wśród muzeów regionalnych, których gęsta sieć pokryła po wojnie Polskę. Warto jednak ją

przypomnieć, zaktualizować i przyjąć w praktyce, ponieważ zwraca uwagę na te funkcje muzeum regionalnego, które są szczególnie istotne współcześnie. Odwołanie to, z jednej strony, otwiera na myślenie o placówce regionalnej w wymiarze ogólnopolskim. Z kolei jej lektura z pozycji aktualnych trendów muzealnych, zwłaszcza z pozycji krytycznej muzeologii, pozwala rozszerzyć jej pojęcie o nowe rozumienie znaczenia dziedzictwa w muzeum. Obecnie bardzo mocno akcentowane jest to, że muzeum powinno angażować się społecznie. Stąd dziedzictwo (materialne i niematerialne), jako kluczowy obszar działalności muzeum, określający jego działania i funkcje, traktowane jest jako środek, a nie tylko cel misji współczesnego muzeum regionalnego. Celem bowiem jest służenie lokalnej społeczności zarówno poprzez zachowanie przejawów jej historii, tradycji, twórczości artystycznej, jak i poprzez odniesienie i wykorzystanie będących w posiadaniu muzeum zasobów do zaangażowania społeczności lokalnej, pobudzania jej aspiracji i ambicji, odpowiadania na jej potrzeby, mierzenia się z jej problemami i sprostania jej oczekiwaniom. Przedstawiony program działalności Muzeum Regionalnego w Jarocinie stwarza możliwość urzeczywistnienia tego celu, dzięki czemu placówka ma szansę stać się liderem dla tego rodzaju muzeów w Polsce.

